

יחידה
מספר
10

ההיסטוריה של הקבר

במליאה

אזכורים אודות מתחם הקבר:

אחת הדעות הרווחות היא כי מתחם הקבר נבנה בשנת 1187 על ידי המצביא סלאח אלדין אחרי הניצחון על הצלבנים בקרב חיטין. לפי עדות זו ביקר סלאח אלדין בקבר והתברך בו. כדי להודות על ניצחונו הוא ציווה לחדש ולהרחיב את הקבר. אולם הקבר מוזכר כבר קודם לכן - ביומני המסע של הנוסע הפרסי נאסר חיסרו בשנת 1047 שביקר בקרני חיטין ליד טבריה.

שיפוץ הקבר:

הקבר שופץ מספר פעמים:

בשנת 1880 שופץ הקבר על ידי הדרוזים בהנהגתם של שיח מהנא טריף מג'וליס, שיח מוחמד פרהוד מרמה, שיח חליל טאפס מסמיע ושיח סלמאן חמוד מירכא באמצעות תרומות שנאספו בארץ ובארצות אחרות בהן נמצאים מרכזי דרוזים. לאחר קום המדינה שופץ הקבר על ידי שיח אמין טריף ז"ל (המנהיג הרוחני של העדה בישראל). בתקופה האחרונה שופץ הקבר והורחב על ידי שיח מופאק טריף (המנהיג הרוחני של העדה כיום).

מיקומו של הקבר:

לילה אחד, לפני קרב חיטין, חלם סלאח-אלדין חלום ובו נאמר לו: תן לסוסך חופש והנח לו ללכת לכל מקום שירצה. במקום שבו יעמוד ימצא קברו של נביא שועיב. נתן סלאח-אלדין לסוסו להלך כרצונו והסוס הגיע אל מעיין מים. הוא שתה ממנו והמשיך בדרכו עד שהגיע למערה בתוך הוואדי. שם עמד והרים את אחת הידיים שלו. ידע סלאח-אלדין שיש כאן קבר והבין כי במערה זו קבור הנביא שועיב ע"ה. הוא סימן את המקום ולאחר ניצחונו במלחמה בנה את הקבר.

יחידה
מספר
10

ההיסטוריה של הקבר

בקבוצות

קראו את המידע על אודות ההיסטוריה של הקבר ופעלו בהתאם למשימות הבאות:

קבוצה 1 אזכורים אודות מתחם הקבר:

- אזכורים שונים מתייחסים לזמן בו נבנה הקבר.
- א. חשבו: מהם מקורות המידע שיוכלו לסייע לכם למצוא כתבים אלו ואחרים?
- ב. צטטו את ההתייחסויות במקורות המידע המתייחסים לזמן בניית הקבר.
- ג. הדגישו את תאריך בניית הקבר בכל אחד ממקורות המידע שמצאתם.
- ד. הציגו את התוצרים בפני חבריכם ושוחחו על משמעות הדברים.

קבוצה 2 שיפוץ הקבר:

- הקבר שופץ מספר פעמים:
- א. אספו תמונות המעידות על מצבו של מתחם הקבר בתקופות שונות.
 - ב. ציינו את חשיבות השמירה על מצבו הראוי של מתחם הקבר.
 - ג. הציעו: מה בכוחכם כיחידים/קבוצה/קהילה לעשות למען שמירת מצבו של מתחם הקבר?
 - ד. בחנו את הרעיונות שהעליתם והציגו אותם בכיתה.

קבוצה 3 מיקומו של הקבר:

- א. בסיפור על חלומו של סלאח-אלדין מופיעים מספר מוטיבים אופייניים לסיפור עם. אתרו אותם והסבירו את מטרתם.
- ב. ציירו / המחיזו את חלומו של סלאח-אלדין ביחס למיקום קברו של נביא שועיב ע"ה.
- ג. הוסיפו כותרת שתציג את המסר המרכזי ביחס לחלום.

10

الوحدة رقم 10 تاريخ المقام

هل تعلم؟

بعض الإشارات حول تاريخ المقام:

إحدى الأفكار المتداولة تقول إن المقام بني سنة 1187 على يد القائد العسكري صلاح الدين الأيوبي، بعد الانتصار على الصليبيين في موقعة حطين. بناء على هذه الشهادة، لقد زار صلاح الدين القبر للتبرك به. وحتى يقدم الشكر على انتصاره أمر بتجديد المقام وتوسيعه. لكن المقام مذكور قبل ذلك التاريخ – في يوميات الرحالة الفارسي ناصر حصرو سنة 1047 الذي زار قرون حطين بجانب طبريا.

ترميم المقام:

تم ترميم المقام عدة مرات:

سنة 1880: قام الدروز بترميم المقام بمبادرة كل من الشيخ مهنا طريف من جولس، الشيخ محمد فرهود من الرامة، الشيخ خليل طافش من كفر سميع، والشيخ سلمان حمود من يركا، بمساعدة التبرعات التي تم جمعها في البلاد وخارجها حيث يوجد مراكز للدروز.

بعد قيام الدولة: قام بترميم المقام الشيخ أمين طريف رحمه الله (الرئيس الروحي للطائفة الدرزية). وفي الفترة الأخيرة يتم ترميم المقام وتوسيعه بمبادرة الشيخ موفق طريف (الرئيس الروحي للطائفة اليوم)، والمجلس الديني الدرزي.

موقع المقام:

في إحدى الليالي، قبل موقعة حطين، حلم صلاح الدين حلما وسمع هاتفا يقول: أطلق عنان حصانك واتركه يشطح أينما يشاء، وفي المكان الذي يتوقف فيه، يوجد ضريح النبي شعيب عليه السلام شيده. أطلق صلاح الدين عنان الحصان، فشطح بحرية حتى وصل إلى نبع ماء. شرب منه وواصل سيره حتى وصل إلى مغارة في الوادي. هناك توقف ورفع إحدى يديه. عرف صلاح الدين أنه يوجد قبر وفهم أن النبي شعيب مدفون فيه. عيّن صلاح الدين المكان، وبعد انتصاره في الحرب قام ببناء المقام.

10

الوحدة رقم 10 تاريخ المقام

اقرأوا المعلومات حول "تاريخ المقام". ثم نفذوا المهام التالية:

المجموعة 1 - بعض الإشارات حول المقام

بعض الإشارات المتعلقة بفترة بناء المقام.

أ. فكروا: ما هي مصادر المعلومات التي يمكنها أن تساعدكم على إيجاد المخطوطات التي تحدثت عن فترة بناء المقام؟

ب. اقتبسوا من تلك المصادر المعلومات التي تتعلق بفترة بناء المقام.

ج. علموا تاريخ بناء المقام في كل واحد من المصادر التي اطلعتم عليها.

د. اعرضوا ما حصلتم عليه أمام أصدقائكم، وناقشوا الموضوع فيما بينكم.

المجموعة 2 - ترميم المقام:

لقد تم ترميم المقام عدة مرات في فترات مختلفة:

اجمعوا صورا يظهر فيها المقام في فترات مختلفة.

أ. بينوا أهمية المحافظة على المظهر العام للمقام.

ب. اقترحوا: ماذا يمكنكم أن تفعلوا كأفراد/كمجموعة/وكمجتمع من أجل المحافظة على وضع المقام؟

ج. سجلوا الأفكار التي تم اقتراحها، واعرضوها في الصف.

المجموعة 3 - مكان المقام:

أ. في قصة حلم صلاح الدين وردت عدة مركبات مميزة للقصة الشعبية. ابحثوا عنا واشرحوا الهدف منها.

ب. ارسما/ مسرخوا حلم صلاح الدين بالنسبة لمكان ضريح النبي شعيب عليه السلام.

ج. أضيفوا عنوانا يلخص الفكرة المركزية من حلم صلاح الدين.

